

D'in marcau d'energia ad ina regiun d'energia

Ilanz/Glion augmenta las stentas per spargnar energia

DA GIUSEP VENZIN / ANR

■ Dapi biebein treis onns ei Glion in «marcau d'energia». Culla fusiun dil marcau cullas vischnauncas vischinontas sedat ina nova situaziun. Quella vul Gerold Hafner nezegiar per contonscher il label «regiun d'energia». Il commember dalla suprastanza communal ei president d'ina nova cumisiun d'energia scaffida suenter la fusiun. Il technicher da construcziun ha medemamein presidiau la gruppa da lavur ch'ei s'engaschada en favur dil label «marcau d'energia». «Promover mesiras da spargnar energia el sector public e privat ei buc in tema local», haveva Gerold Hafner detg a caschun d'ina occurrenza d'informaziun el rom digl engaschi da «marcau d'energia». Ussa ha el la caschun da slargiar igl engaschi. Sco el ha detg il gliendisdis sera a caschun d'ina presentaziun da novs projects da spargnar energia succeda sco emprem ina inventarisaziun dallas immobilias. Tier quei engaschi vegn la vischnaunca sustenida digl Uffeci federal per energia. Quel sustegn regiuns che realiseschan projects energetics intercomunals. Culla grondezia dalla vischnaunca fusiunada tonschi tier Ilanz/Glion era cun projects comunals en tuttas fracziuns. La vischnaunca possedi rodund tschien immobilias, ha Gerold Hafner constatau. El giavischa ina sanaziun energetica diis baghetgs comunals.

Isolar gida a scaldar

Cun in apéro sil plaz cumin ha la vischnaunca Ilanz/Glion lantschau la discussiun el rom dalla midada sil sector

La vischnaunca Ilanz/Glion s'engascha per ina megliera efficienza dall'energia. Cun ina sera d'informaziun fa ella attent il gliendisdis proxim dalla efficienza d'ina isolaziun diis baghetgs.

MAD

d'energia. «Quella midada culla sortida digl atom ei decidida», ha il president communal Aurelio Casanova puntuau. Il marcau vul s'engaschar tier la midada sil sector d'energia ed il cantun sustegn las stentas. Agl apéro ei Barthli Schrofer staus presents. El ei menader da project egl Uffeci cantunal per energia e sefatschenta culla efficienza d'energia. Per demonstrar tgei ch'efficienza munta ha el transportau

a Glion dus models d'ina stanza, ina isolada alla moda veglia ed ina isolada alla moda actuala. En omisdus stanzas da strusch in meter cubic ha el tschentau ina candeila e mesirau pli tard la temperatura. Ella stanza pauc isolada era la temperatura strusch diesch grads, ella stanza isolada bein varga 24 grads. Quei misteri e dapli muossa Barthli Schrofer il gliendisdis proxim a caschun d'ina sera d'in-

formaziun en Casa Cumin. Quella informaziun da sanaziuns energeticas e dil sustegn finanziel tier la sanaziun ha liug allas 18.30.

«Isolar gida a scaldar» senumna in project d'informaziun digl Uffeci cantunal per energia. Ils experts dall'efficienza d'energia han fatg il december l'entschatta dalla exposiziun a Cuera. Ei suondan Landquart, S. Murezi e Tavau. Il cantun

Grischun sustegn optimaziuns energeticas sche las mesiras effectueschan ina migliur dall'efficienza da sil pli pauc 25%.

Aunc bia da far

Mintga quater onns controlleschan ils experts dalla organizaziun «marcau d'energia» schebein il marcau da Glion ha fatg ils pensums adossai. Quei vegn ad esser proximamein il cass. Tier la surdada avon biebein treis onns haveva Gerold Hafner constatau che la certificaziun seigi ina sfida. Quei ha el detg sin fundament dil catalog dallas mesiras necessarias. Sut sia direcziun ha il marcau respectiv la vischnaunca Ilanz/Glion en scadin cass prestau bia en favur dall'efficienza d'energia. Gerold Hafner ei era staus ina dallas persunas activas tier la realizaziun dall'ovra da combustiu da lenna agl ur dil marcau. Quell'ovra ha entschiet a scaldar igl atun cun ieli e duess scaldar en cuort cun lenna.

Tier l'elaboraziun da novs projects sto Ilanz/Glion era nezegiar il potenzial existent. A caschun d'ina occurrenza d'informaziun avon dus onns haveva Gerold Hafner envidau la scienziada dalla natira Sabine Frommwiler, ina experta dalla comunicaziun digl ambient. Ella sala ell'emprema alzada dalla Casa Cumin haveva ella anflau dus puccaus energetics. Rodund 40 pers da cazzola convenziunals ardevan en ina sala che fuss stada clara avunda cun trer las gardinas. Davos las gardinas grevas tochen plaun eran ils radiaturs plazza, Sabine Frommwiler ha numnau quei in desaster. Quei «puccau energetic» ei aunc buc eliminaus.